

5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldag'i PF-4947-sonli "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni. www.lex.uz.
6. Zografi T.A. Yuziqi Uyinoy Azii. -M, 1990.
7. Shammatov A.N. Ocherki istoricheskoy leksikologii xindi i urdu. -T, 1990
8. Xalmurzayev T.X. Status urdu v sovremennoy Indii i tendensii yego razvitiya. T., 1979
Axborot mambahar
9. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi hukumat portal.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujiqtari ma'lumotlari milliy bazasi.
10. www.hind.com
11. www.hindibhasha.com
12. www.hindilanguage.com.languageinindia.com
13. www.aksharamala.com/www.rajbhasha.gov.in
14. www.bolojii.org
15. www.sahitya.com
16. www.hindiindya.com www.hindischool.com
FANINING O'QUV DASTURI
7. O'quv dasturi "Janubiy va Janubiy Sharqiy Osyo tillari" kafedrasida ishlab chiqilgan va 2021 - yil <u>"27" august</u> dagi " <u>1</u> " -sonli bayonnomasini bilan ma'qullangan. O'quv dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Kengashining 2021 - yil <u>"29" august</u> dagi " <u>1</u> " -sonli bayoni bilan tasdiqlangan.
8. Fan/modul uchun mas'ul: Abdurahmonova M.H.- TDShU, "Janubiy va Janubiy Sharqiy Osyo tillari" kafedrasini dosenti,f.f.n.
9. Taqrizchilar: Muhibova U.U. - TDShU, "Janubiy va Janubiy Sharqiy Osyo tillari" kafedrasini mudiri, fil.f.d. Nurmamatov S.S. - "Janubiy va Janubiy Sharqiy Osyo tillari" kafedrasini o'qituvchisi, f. f.n.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TALIM VAZIRLIGI

TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

O'RGANILAYOTGAN MAMLAKAATDA TA'LIMMAVJAVIYATI VA SIYOSATI
(POKISTON)

Bilim sohasi:
Ta'lim sohasi:
Mutaxassislik:

100000 – Gumanitar soha
120000 – Gumanitar fanlar
70230101– Lingvistika (sharq tillari bo'yicha)

	<p>asoslari; so'zlarining maño xususiyatlari; leksik birliliklarning morfologik tadqiqi; so'zyasalishi masalalari yuzasidan ko'nikmalariga ega bo'ishi;</p> <ul style="list-style-type: none"> talaba matning sintaktik xususiyatlari; matnda qo'llanilgan iboralar, maqol va boshqalarga xos sintaktik qurilmalar; ijodkor uslubining o'ziga xosligi; adabiy til uslublari va ularning matndagi ijodkor uslubining o'ziga xosligi; adabiy til uslublari va ularning matndagi ko'rinishi; matn talabi bilan til ustublarining tanlanishini tushuna olish tajriba va ko'nikmasiga ega bo'ishi kerak aniqlakalariga ega bo'ishi kerak.
4.	<p>VI. Ta'llim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ma'ruzalar; interfaol keys-stadiar; seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); guruhlarda ishlash; taqdimatlarni qilish; individual loyihalar; jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun tababar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarini to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganiyatog'an jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish vajoriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Shomatov O.N. Janubiy Osiyo tillariga kirish. -T.2003-2004. 1-3 qismilar. Mirza Xalil Ahmad Beg.Urdi zabon ki tarix. Edukeshmal Buk Haus, Aligarh.2000. <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi b o'liishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariiga bag'ishlangan majisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar', №11. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birligida barpo etamiz. – T.: O'zbekiston, 2016. - 56 b. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini taminlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – T.: O'zbekiston, 2017. - 48 b Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizi nad va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: O'zbekiston, 2017. – 488 b.

	<p>tillik;</p> <p>8. «Pokiston tillari», «hind tillari», «hindory tillari» atamalarining ishlatalish xususiyatlari;</p> <p>9. Amalda va rasmiy hujjatlarda ko'rsatilgan hind tillari;</p> <p>10. Pokistonda ingliz mustamlakasidan avvalgi til vaziyati;</p> <p>11. Hindiy va urdu tillarining o'zaro aloqadordagi va sosiolingvistik muammosi;</p> <p>12. Mahalliy til shakllarida kxari bolining o'mi, ushbu davrga tegishli urdu, xindustani atamalarining tushunchasi va ularning amalda yuritilishi;</p> <p>13. Hind-fors ikki tilligining xususiyatlari;</p> <p>14. Hindiy va urdu tillarining o'zaro aloqadordagi;</p> <p>15. Hozirgi Pokistonda ingliz tilining ishlatalishi;</p> <p>Analiy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofig.</p>
	<p>IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar</p> <p>Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diaxronik nufqai nazardan Pokistondagi til vaziyati; 2. Pokistondagi til vaziyatinning dinamikasi; 3. Hindy tili milliy til tizimi sifatida; 4. Pokistondagi til vaziyatinning tipologiyasi; 5. Pokistonda til ishlatalishda davlatning til siyosati; 6. Pokiston til vaziyatinning yaratilishida ob'ektiv va sub'ektiv faktorlar; 7. Pokistondagi hindiy va urdu tillarining lingvistik va ekstralolingvistik muammolar; 8. Pokistondagi ingliz tilining o'mi; 9. Pokistondoning lingvoareallari; 10. Pokistonda ikkitilik va ko'ptilik muammosining xususiyatlari; <p>Mustaqil o'zlashdiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimat qilish tavsisi etiladi.</p>
3.	<p>V. Ta'lim natijalari/ kasbiy kompetensiyalari</p> <p>Fanni o'zlashirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • o'qitilayotgan sharq tiliida yaratilgan maxsus adabiyot ustida ishslash, matn lingvistikasi: matning fonetik, leksik-semantik, grammatik, usubiy jihatlarini bilishi qoidalari haqidagi tasavvur va bilimga ega bo'lishi; • talaba matn tilining fonetik asoslari, fonetik tizimning davriyilik masalasi; matnda qo'llanilgan lug'at tarkibi, lug'at tarkibining genetik

Fan/modul kodи OMTV104	O'quv yili 2021-2022	Semestr 2	ECTS – Kreditlar 4
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek/rus	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)
1.	Fanning nomi O'rganilayotgan mamlakatda ti Vaziyati va siyosati (Pokiston)	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Jami yuklama (soat)
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda hindiy va urdu tillari ichki tizimiga xos tarkibiy qismalarini tadqiq etishda kuratilayotgan nazariga muammollarni bayon etib umumiashtirish orqali yo'nalish profiliqa mos bilim, ko'nikma va malakalarini shakkantirishdir. Fanning vazifasi talabalarga hindiy va urdu tillarini ilmiy o'rganish metodlari, xususan, fonetika, morfologiya va sintaksis bo'limlariga oid tushuncha va birlıklarini nazarini jihatdan anglib olish hamda til matnlari asosida bunday hodisalarни tahlil qila bilishni shu fan tamoyillaridan kelib chiqqan holda o'rnatishdan iborat.	60	60 120

- II. Asosiy nazariv qism (ma'ruza mashg'ulotlari)**
- II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:**
- 1- mavzu. Til vaziyati va sosiolingvistik
“Til vaziyati” atamasining tushunchasi, uning boshqacha sosiolingvistik tushunchalardagi o'mi va ahamiyat. Til vaziyatinning sosiolingvistikani bir bo'lagi sifatida funksional tilni o'rganishi. Til vaziyatini o'rganishning sinixron va diaxtron aspektlari. Til vaziyatini o'rganishda erishilgan yutuqlar. Til vaziyati va til siyosati, ularning o'zarobog'liqligi va tasiri. Til vaziyati turlari. Ko'p tilli mamlakatlarda til vaziyatining xususiyati va o'rganish ahamiyat.
 - 2- mavzu. Til vaziyatining muhim omillari
Pokiston misolida til vaziyatining omillari: Subyektiv va obyektiv omillar;
Ularning o'zarobog'liqligi va til vaziyatini o'rganishdagi ahamiyat; “Til vaziyati” predominetining maqsad va vazifalari, uning tuzilishi; Predmetning hind tilshunosligi bilan bog'liqligi va bosqacha hindshunoslik fanlariga aloqadordligi; Pokistonda til vaziyatining rivojanish davrlari;
 - 3- mavzu. **Musulmonlar hukmi onligi davrida Pokistondagi til vaziyati**
Musulmon mustamlakasidan avval Pokistondagi ijtimoiy-siyosiy ahvol; Ushbu davrdagi hind tillarining shakllari va ularning jamiyatda ishlatalishi; Musulmon mustamlakasi davridagi hind tillarining holati va ularga turk, arab, fors tillarining ta'siri;

4- mavzu. Urdu tilining vujudga kelishi, uning areali

Hindu va muslimon ikki tarixiy-madaniy va diniy-ijtimoiy stereotiplarni yaratilishiда kxari bolining roli; Uning o'z hududiidan tashqarida ishlatalishi; Hindiy tilining ushbu davrda qo'llanilishi va uning areali;

5-mavzu. Urdu tilining boshqa milliy tillar orasidagi o'rni

Mahalliy tillarning funksional riwojanish xususiyatlari (urdu tili misolida); Urdu tilining rasmiy, yuridik va ta'lim sohalaridagi o'rni;

6- mavzu. Urdu matbuoti

Urdu tili mohiyatining o'zgarishi; 18 asming ikkinchi yarmidan Kall'kuttada birinchi ingliz gazetasining chop etilishi. "Jaame jahaannuma" urdu gazetasining bosilib chiqishi.

7- mavzu. Ikkinci davr Pokistonda ingliz mustamlakasi davridagi til vaziyati

19-asning birinchi yarmida Pokistondagi til vaziyatining xususiyatlari; Hind ziyorilatinning g'arb ta'limi va ingliz tiliga bo'lgan munosabati. Pokistonda ingliz tilining qo'llanilish sohalari; Urdu (hindustani) va ingliz ikki tillik munosabatlari; Hind ziyorilatinning g'arb madaniyat, ta'limi, ingliz tiliga nisbatan bo'lgan turliy yondashuvlari.

8- mavzu. 19 asning ikkinchi yarmida Pokistondagi til vaziyatining xususiyatlari

Urdu musulmonlar, hindiyni xindular tiliga aylana boshlashi; Diniy islohotchi va marifaparvar S.A. Xon va «Qaum» atamasining izobi; S.A. Xonning hindiy va urdu tillariga bo'lgan qarashining o'zgarishi; Urdu-hindiy oppozisiyasining diniy alomatlarga asoslangan xususiyatlari; Ingлиз hukumatining til siyosati va ularning xindu-musulmon ziddiyatlariga yondashuv.

9- mavzu. 20 asr boshlarida Pokistondagi til vaziyatining xususiyatlari

Hindu-musulmonlar o'rtasidagi ziddiyatning kuchayishi, uning til muammosiga ta'siri; Ingлиз tili Pokiston davlat tili sifatida, uning jamiyatdagi o'rni; Ingлиз mustamlakachilarinинг ingliz tilini yoyishda qo'llagan chora-tadbirari, ularning gorizontall va vertikal stratifikasiysi; Ta'lim sohasida ingliz vujude kelishi va rivojanishi; Hind-ingliz ikki tiligining xususiyatlari; Til muammosida Pokiston siyosiy partiyaari (Pokiston Milliy Kongressi, Muslimon Ligasi) rahnamolarining pozisiysi.

10- mavzu. Uchinchidavr Pokistonda mustaqillikdan keyingi til vaziyati

Pokistoning zamonaviy lingvistik xaritasi; Pokiston tillari va til shakllari; Mahalliy abolining "ona tili" atamasini tushunishiga etnik handa ijtimoiy-psixologik omillarning tasiri; Usibu atamaning qo'llanilishi; Pokistonda mavjud asosiy tillarni aniqlovchi mezonlar; J. Neruning Pokiston tillari haqidagi fikri. "Bir til - bir shtat" formulasiining vujudga kelishi va amalda qo'llanilishi. 11- mavzu. Pokiston lingvoareali

Pokiston hududining lingvistik arealga bo'linish omillari; Xindiy, urdu va ingliz tillarining o'rni; Avadxi, braj, bundelkxandi, bxoj puri, garxvali, kumayuni,

maytxili, chxattisgarxi, kauravi, kannauji, xariani (xarianvi), bagxeli, magaxi, malvi, paxar tillarining o'rni va qo'llanilishi; Panjobiy, kasmiriy, urdu tillarining ushbu arealdagi o'rni va ularning jamiyatda ishlatalishi; Areala hindiy va ingliz tillaring o'rni, ularning mahalliy tillar bilan munosabati.

12- mavzu. Hind tillarining funksional shakkllari

Pokiston Respublikasining davlat tillari: asosiy va yordamchi tillar; «Davlat tili» atamasining diaxon jihatdan o'zgarishi (transformasiyasi); Hindiy tili - milliy til sistemasi. «hindiy tili» atamasining tushunchalar; Hindiy tilining tor aloqadorligi. Hindiy tilining gorizontal va vertikal stratifikasiysi; Hindiy tili milliy til tizimida kxari bolining o'rni; Hindiy va urdu o'rtasidagi diaxon munosabatlar; XIII-XIV asrlarda hindaviy yoki hindvi, hindiy; XVII-XVIII asrlarda urdu tili; XIX asr boshida hindiy va urdu; Urduni himoya qilishda o'rni.

13- mavzu. Hind tillarining funksional shakkllari

Shtat va ittifoq hududlarning rasmiy tillari; Ushbu tillarining hududi ijtimoiy hayotida qo'llanilishi; Ularning hindiy va ingliz tillari bilan munosabati; Pokiston qabilalarining til shakkllari: til, sheva, latja; Qabilalarning joylashuvli va ularning til shakkllariga boshqa tillarning tasiri (bxili qabilasi misolida); Norasmiy tillarning rasmiy tillar bilan aloqasi va uning natijasi.

14- mavzu. Til vaziyatining tipologiyasi

«Til vaziyati tipologiyasi» atamasining mohiyati; Til - funksional o'zaro differensial shakkllar tizimi; Tilning adabiy shakkllari, hududiy shevalari, so'zlashuv shakkllari shahar koynne (gorodskoe koyne), kasbga oid jargonlar va hokazo; Adabiy tilning uslubiy shakkllari; Tilning yasalish jihatidan shakkllari: umumiyy milliy til, milliy til, sheva, latja va hokazo.

15- mavzu. Nutq uslublari

Funksional jihatidan uslublari: rasmiy, badiiy-adabiy, ilmiy va hokazo; Ko'rinish jihatidan shakkllari: yozma, og'zaki;

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

1. Til vaziyatining omillari; Til vaziyati atamasining tushunchasi, uni sosiolingvistikaga aloqadorligi;
2. Til vaziyatining obektiv faktorlari; Til vaziyatining sub'ektiv faktorlari, psixologik omillarning tasiri;
3. Ost-Indiya kompaniyasining til siyosati; Ingлиз tilining mahalliy tillar tizimidagi o'rni;
4. Urdu-hindiy muammosining xususiyati; Hindiy tilini tarqatish va unga rasmiy maqom berishda ijtimoiy taskilotlarning faoliyati;
5. Hindiy va urdu tillarining ijtimoiy-funksional shakkllari;
6. Hind jamiyatida ingliz tilining o'rni;
7. Umum Pokiston davlat til harakati, ushbu davrdagi ikki tilik va ko'p